

Pia Kauma kok ym.

Kirjallinen kysymys takautuvan tappiontasausjärjestelmän (carry back) käyttöönotosta

Eduskunnan puhemiehelle

Koronaviruspandemia on vaikeuttanut suomalaisyritysten toimintaa. Kustannustuki ja muut taloudelliset tukimuodot ovat auttaneet monia, mutta osa yrityksistä ei ole niistä juurikaan hyötynyt. Joillakin toimialoilla yritysten myynti on romahtanut rajoitusten ja poikkeusolojen takia jopa yli 80 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Näitä toimialoja ovat erityisesti matkailu, matkatoimistot, erilaiset tapahtumat jne.

Nyt tarvitaan lisätoimia, joilla autetaan vielä ennen koronapandemiaa terveellä pohjalla toimineita yrityksiä selviytymään koronapandemian yli. Laskujen, palkkojen ja muiden velvoitteiden maksamista varten on kassan riittävyys avainasemassa. Yksi keino yritysten kassakriisin turvaamiseksi on muuttaa yritysverotusta ja tappiontasauksesta annettuja säännöksiä määräaikaaisesti niin, että vuonna 2020 olisi mahdollisuus myös takautuvaan tappiontasaukseen (ns. carry back). Takautuvan tappiontasauksen mallissa eli niin sanotussa carry back -mallissa yritys saisi takautuvasti vähentää vuodelle 2020 ennakoituja eli käytännössä vahvistettuja tappioita joko vuoden 2019 tai vuosien 2018—2019 voitoistaan erikseen säädettävään enimmäismäärään asti. Enimmäismäärä voisi olla esimerkiksi miljoona euroa. Vastaava ratkaisu on tehty Norjassa erillisenä kriisitoimena koronatilanteessa. Norjassa yritys voi vähentää maksimissaan noin 2,6 miljoonan euron suuruisen tappion vuodelta 2020 vuosien 2018 ja 2019 tulosta.

Carry back -tappiontasausmallissa yritys saisi veronpalautusta viime vuodelta tai kahdelta viime vuodelta maksamistaan veroista, mikä vahvistaisi sen selviytymiskykyä koronakriisin yli. Samaa tappiota ei voisi vähentää kuin yhden kerran. Jos yritys on tehnyt tappiota enemmän kuin edellä mainitut miljoona euroa, loput tappiosta voisi vähentää tulevien vuosien voitosta normaaliin tapaan Suomessa jo pitkään käytössä olleen niin sanotun carry forward -mallin mukaisesti. Tämä käytössä jo oleva malli sallii tappioiden tasauksen pääsääntöisesti kymmenen vuoden aikana sitä mukaa kuin tuloa syntyy. Tappiot vähennetään tulolähteittäin siten, että tulolähteen tappio voidaan vähentää vain saman tulolähteen tuloa vastaan.

Tässä ehdotettu ja väliaikaisesti käyttöön otettava carry back -malli vähentäisi kuluvan vuoden verotuloja, mutta kasvattaisi niitä myöhemmin, kun yritykset eivät voisi vähentää tämän vuoden tappiota enää tulevien vuosien voitoista. Julkisen talouden näkökulmasta toimen lopulliseksi menetykseksi jäisi pääasiassa vain verotuksen ajoitukseen liittyvä korkokustannusten pieni kasvu.

Kirjallinen kysymys KK 923/2020 vp

Suomen tappiontasausjärjestelmässä on aiemminkin havaittu kehittämistarpeita. Myös takautuvaa tappiontasausmenettelyä on ehdotettu aiemmin, koska nykyinen carry forward -tappiontasausmalli ei tunnista esimerkiksi tilannetta, joissa yritys joutuu itsestään riippumattomista syistä supistamaan toimintaansa merkittävästi eikä se voi itse myöskään vaikuttaa toimintaedellytysten normalisoitumiseen. Voitollisiin tuloksiin pääseminen ja niistä tappioiden vähentäminen nykyisen mallin mukaisesti voi näin ollen viedä pidemmän aikaa. Carry back -malli auttaisi yrityksiä paljon nopeammin ja helpommin, ja siksi se sopisi poikkeukselliseen pandemiatilanteeseen erityisen hyvin. Malli on ollut käytössä jo aiemmin esimerkiksi Saksassa ja Ranskassa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin hallitus aikoo uudistaa yritysten tappiontasausmallia tilanteeseen, jossa tappiot johtuvat pandemiasta tai muusta äkillisestä toimintaympäristön muutoksesta, johon yritys itse ei voi vaikuttaa ja

millä aikataululla hallitus selvittää useissa Euroopan maissa vakituisesti käytössä olevan carry back -tappiontasausjärjestelmän hyödyt ja haitat sekä sen toimeenpanomahdollisuudet Suomessa?

Helsingissä 4.12.2020

Pia Kauma kok
Kari Tolvanen kok
Heikki Autto kok
Arto Satonen kok
Marko Kilpi kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Saara-Sofia Sirén kok
Ruut Sjöblom kok
Mari-Leena Talvitie kok